

hend, krystallen: स्थूणा MBH. 4, 1765.

मणिरत्नमाला (म० + माला) f. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 39 8, b, No. 131.

मणिरत्नवत् (von मणिरत्न) adj. Edelsteine enthaltend: गिरि MBH. 6, 465. मणिरथ s. u. मणिरत्न.

1. मणिराग (म० + राग) m. die Farbe der Edelsteine VARĀH. BRU. S. 13, 12, 16, 18. Verz. d. Oxf. H. 217, a, 12.

2. मणिराग (wie oben) 1) adj. die Farbe eines Edelsteines habend. — 2) m. ein best. Metrum, 4 Mal — — — — — Ind. St. 2, 371. — 3) n. Zinnober (हिङ्गुल) RĀGĀN. im ÇKDr.

मणिराज (म० + राज) m. der Fürst unter den Juwelen, wohl der Diamant PAÑKAR. 1, 7, 49. 11, 24. — Vgl. मणीन्द्र.

मणिराम (म० + राम) m. N. pr. eines Autors Verz. d. B. H. No. 1031. eines Scholiasten am Anfange dieses Jahrh. Verz. d. Oxf. H. 130, b, 39. 131, a, 3.

मणिद्वय s. मणिद्वयक.

मणिलै (von मणि) adj. gana सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. mit Zäpfchen (an der Wamme) versehen TS. Comm. 2, 187, 4.

मणिलिङ्गेश्वर (म० + लिङ्ग - ईश्वर) m. N. pr. eines der 8 Vitarāga Wilson, Sel. Works II, 32.

मणिवै (von मणि) P. 5, 2, 109, VĀRT. 1. 1) adj. अ० im Gegens. zu सु-मणि, viell. Nichts von Juwelen habend ÇĀṆKU. ÇR. 12, 21, 1. 2. — 2) m. N. pr. eines Schlangendämons SIDDH. K. 96, b, 11.

मणिवैल (म० + वैल) adj. nach MAULBU. = मणिशुद्धवाल, मणिवर्ण-केश: eher, im Gegens. zu शुद्धवाल, das Thier, an dessen Schwanzhaaren sich Kügelchen (Kothklümpchen) gebildet haben. VS. 24, 3.

मणिवारुण (म० + वारुण) m. Bein. Kuçāmba's (Kuça's) MBH. 1, 2363. HARIV. 1806.

मणिशर s. मणिसर.

मणिशृङ्ग (म० + शृङ्ग) m. wohl N. der Sonne: ह्यापत्नीसकृपो वै मणिशृङ्ग इवाच्छ्रुतः (इवात्थितः die neuere Ausg.) | भूवा यज्ञवरकोऽसौ द्रामधः (युगपत् die neuere Ausg.) प्राविशदुः || HARIV. 12367.

मणिशैल (म० + शैल) m. N. pr. eines Berges MĀR. P. 33, 4.

मणिश्याम (म० + श्याम) adj. blau wie ein Edelstein (Sapphir; मणि = इन्द्रनील Schol.) MBH. 6, 4861.

मणिसर (म० + सर) m. Perlenschnur, Perlenschmuck Gir. 7, 24 (मणिशर gedr., vom Schol. aber durch मुक्ताकार erklärt: ÇKDr. wie wir). मुक्ता० dass. UTTARARĀMA. 13, 9.

मणिसार (म० + सार) Titel einer Schrift MACK. Coll. I, 18.

मणिमूत्र (म० + मूत्र) n. Perlenschnur Ind. St. 2, 2, N. 4.

मणिसोपान (म० + सोपान) n. eine aus Edelsteinen gebildete oder eine krystallene Treppe HARIV. 8966; vgl. वापो स्फटिकसोपाना MBH. 14, 1728. चित्रस्फटिकसोपाना 2, 89. रत्नसोपानवापी KATHĀS. 26, 283. सद्रत्नसोपाना 28, 34. मणिसोपान (sic.) m. a staff or stick set with jewels WILSON nach ÇABDĀRTHAK.

मणिसक्न्ध m. N. pr. eines Schlangendämons MBH. 1, 2160. In der neueren Ausg. sind es zwei Namen: मणि und स्कन्ध.

मणिस्तम्भ (म० + स्तम्भ) m. ein krystallener Pfosten BUĀG. P. 3, 23, 13.

मणिलज्ज (म० + लज्ज) f. Juwelenkranz PAÑKAR. 1, 11, 29.

मणिकल्प (म० + कल्प) n. Juwelenpalast, Krystallpalast, N. eines Palastes VIKR. 38, 11.

मणीचक्र 1) m. Eisvogel HĀR. 88. — 2) n. ein best. Edelstein (s. चन्द्रकात्) TRIK. 2, 9, 32.

मणीन्द्र (मणि + इन्द्र) m. der Fürst unter den Juwelen, wohl der Diamant: मणीन्द्रैरिन्द्रनीलैश्च पद्मरागैः PAÑKAR. 1, 7, 33. — Vgl. मणिराज.

मणीय (von मणि). ०यते zu einem Juwel werden: यन्मध्ये पतितो नीचः काचोऽप्युच्चैर्मणीयते Verz. d. Oxf. H. 120, a, 23.

मणीवक n. Blume H. 1123.

मणीवती (f. vom sonst nicht gebräuchlichen मणीवत्: vgl. मणिमत्: f. N. pr. gaṇa शरादि zu P. 6, 3, 120.

मणीश्वरतीर्थ (मणि - ई + तीर्थ) n. N. pr. eines heiligen Badeplatzes Verz. d. Oxf. H. 66, a, 34.

मण्ड in der Stelle मण्डयेदिव TBH. 2, 3, 9, 9. मण्ड उन्माद इति धातुः Comm.: vgl. मण्ड.

मण्डपी f. eine best. Gemüsepflanze. = नुद्रेयोदकी RĀGĀN. im ÇKDr.

मण्ड m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDU. in Verz. d. B. II. 37, 38. Wohl fehlerhaft für माण्ड.

मण्ड, मण्डते शोके: VOP. ग्राह्याने) DHĀTUP. 8, 10.

मण्ड m. eine Art Gebück RĀGĀN. im ÇKDr.

मण्डक eine best. Sangweise Verz. d. Oxf. H. 87, a, 8. — Vgl. प्रति- und मण्डक.

मण्ड, मण्डति schmücken DHĀTUP. 9, 36. मण्डते bekleiden: vertheilen 8, 19. मण्डयति schmücken 32, 49 (auch कर्ष्ये). NĪR. 9, 5. P. 3, 2, 151. कुनु-मावचयं कुर्वन्नात्मानं मण्डयति MĀKĀ. 127, 7. दन्ता भद्रता u. s. w. मण्ड-यत्यनुजीविनम् Spr. 1092. DAÇAR. 2, 23. मण्डयतीव देवेन्द्रो विद्यमेवं नमो मेवै: HARIV. 3803. BHĀG. P. 9, 20, 8. BHĀṬṬ. 10, 23. मण्डयो चाक्ररे तदै परं स्वर्गवत् MBH. 1, 7572. med. sich schmücken P. 3, 1, 87. VĀRT. 10. Sch. कतीरु मण्डयमानो: (ताच्छ्रित्ये) P. 3, 2, 129. Sch. मण्डित geschmückt AK. 2, 6, 3, 1. किराटीपीडमुकुटैर्द्भदैरपि (so die neuere Ausg.) माण्डता: HARIV. 8063. MBH. 3, 2670 (अ०). BHĀG. P. 7, 11, 26. KĀCĀP. 46. दण्डका-मण्डलमण्डितरुस्त DHĀRTAS. in LA. 70, 1. मालागलैस्त्रिलनैश्च मालतीनां च मण्डितम् (रथम्) PAÑKAR. 1, 12, 21. PRAB. 21, 5. प्रकृतनत्र MBH. 14, 1430. पुलिन० R. 1, 36, 4. 38, 10. वद्रीपण्ड० BHĀG. P. 1, 7, 3. PAÑKAT. 31, 15. 233, 16. VER. in LA. (II) 5, 6. ad 4, 5. BHĀṬṬ. 10, 23.

— परि, partic. ०मण्डित rund herum geschmückt: उदयानान् — वेदि-कापरिमाण्डितान् R. 2, 80, 12.

— प्रति, partic. ०मण्डित ausgeschnitten: सुवर्णद्वय- (सिंहासन) SADDH. P. 4, 11, b.

मण्ड UḠĒVAL. zu UḠĀDIS. 1, 113. m. SIDDH. K. 249, b, 1 v. u. m. u. 231, b, 1. gaṇa अर्थवादि zu P. 2, 4, 31. 1) die schmackhafte obere Schicht bei flüssigen Speisen und Getränken. = सर्वसाय AK. 2, 9, 49. H. 396. = सार das Beste TRIK. 3, 3, 115. II. an. 2, 126. MED. 4, 21. a) m. (auch n. nach MED.) die von gekochten Körnern abgessene Brihe, Schleim TRIK. 2, 9, 15. 3, 3, 115. H. an. MED. HĀR. 137. तण्डुलानां मुसिद्वानां च-तुर्दशगुणे जले । रसः सिक्थैर्विरहितो मण्ड इत्यभिधीयते BUĀVAPR. III ÇKDr. NĪR. 9, 5. SUÇR. 1, 56, 18. तक्राह्युतरो मण्डः 179, 16. लज्ज 229.